

Centralni register podatkov o pacientih v okviru eZdravja

Zdravko Marič

Kaj je eZdravje

eZdravje je sistem, ki združuje učinkovite oblike elektronskih rešitev v zdravstvu. Rešitve eZdravja omogočajo predpisovanje eReceptov, eNapotnic, izmenjavo bolnikovih zdravstvenih podatkov ter dokumentacije v Centralnem registru podatkov o pacientih (CRPP), zbiranje podatkov o cepljenih osebah (elektronski register cepljenih oseb – eRCO), delovanje sistemov Teleradiologija in Telekap.

Izvid zdravnika

Zdravniški izvid (upoštevaje tudi odpustno pismo) je poleg napotnice najpomembnejši povezovalni dokument med zdravniki, vključenimi v obravnavo določenega pacienta. Kot tak omogoča nadaljevanje oz. zaključek diagnostično-terapevtskega postopka. Oddaja zdravniškega izvida (ali odpustnega pisma) poteka na dveh ravneh: kot pisni izvid (v roke pacientu ali poslan po pošti) in v elektronski obliki (v Centralni register podatkov o pacientih – CRPP). Slednji si zaradi visoke uporabne vrednosti zasluži nekaj vrstic predstavitev.

CRPP – njegova praktična vrednost

CRPP je podatkovna baza, ki je aktivna že od leta 2015. V tem času se je v njej nabralo že cca 47 milijonov zapisov. Gre za hrambo izvidov številnih pacientov, katere namen je ponuditi le-te na vpogled, izpis in shranitev zdravnikom na različnih ravneh zdravstvenega varstva. Pri tem velja poudariti, da CRPP ni nek vsem razpoložljiv brskalnik izvidov, ampak gre za dobro zaščiten, varen in selektivno dostopen centralni shranjevalnik. Preko ustreznih varnostnih mehanizmov povezuje med sabo zdravnike, vključene v določen diagnostično-terapevtski proces. Poglejmo njegove glavne koristi na nekaterih praktičnih primerih:

1. Zdravnik (praviloma specialist na sekundarni ali terciarni ravni zdravstvenega varstva) pošlje izvid v CRPP. Pacient se potem oglasi v ambulanti izbranega zdravnika, ki se preko svojega lokalnega informacijskega sistema poveže s CRPP in poišče izvid. Dobljeni izvid je v obliki pdf in se lahko tudi natisne ter vloži v zdravstveno kartoteko. Če sistem pošiljanja in sprejemanja izvida preko CRPP-ja deluje, pacientu ni treba prinesti izvida v ambulanto izbranega zdravnika.
2. Pacient je bil napoten k specialistu, pa na pregled ni vzel s sabo izvida predhodnih specialističnih pregledov. Specialist se, pooblaščen z napotnico, preko svojega lokalnega informacijskega sistema poveže s CRPP in pogleda izvide. Dosegljivi so mu izvidi iz iste vrste zdravstvene dejavnosti oz. izvidi, pomembni za to zdravstveno obravnavo, ob pacientovi privolitvi pa vsi izvidi.
3. Pacient je v oskrbi zaradi urgentnega stanja in njegovo življenje je ogroženo. Zdravnik, ki ga obravnava, sicer ni pooblaščen za vpogled v pacientove izvide v CRPP, vendar ima možnost izrednega dostopa, ki je v urgentni situaciji upravičen. Tako lahko preuči izvide, pomembne za nadaljnje zdravljenje.
4. Zdravnik na primarni ravni zdravstvenega varstva potrebuje nasvet specialista, zato pošlje e-napotnico za ePosvet. Specialist obravnava prejeta dokumentacijo (po presoji lahko tudi pokliče bolnika na pregled) in izvid pošlje v CRPP. Ko je zdravnik napotovalec preko elektronske pošte obveščen, da ga v CRPP-ju čaka izvid e-posveta, ga v CRPP-ju poišče in nadaljuje že začeto obravnavo bolnika.

Povzetek podatkov o pacientu (PPOP)

PPOP je sestavni del Centralnega registra podatkov o pacientih. Gre za strukturiran zapis tistih zdravstvenih podatkov, ki so najpomembnejši za zdravstveno obravnavo. Sestavljen je v

skladu z mednarodnimi standardi in strokovnimi smernicami. Vsebuje naslednje sklope podatkov: alergije in neželeni učinki, cepljenja, bolezni in stanja, kirurški posegi, medicinski pripomočki, vsajeni v telo (implantati), invalidnosti, nosečnost, priporočila zdravljenja, meritve krvnega tlaka, diagnostični postopki in socialna zgodovina. Podatki, zapisani v PPop, so vidni vsem zdravstvenim delavcem, s katerimi se pacient sreča pri diagnostično-terapevtski obravnavi.

Postopki za vključitev dostopanj v CRPP

CRPP je rešitev, ki ima veliko prednosti: razbremenitev zdravnika in bolnika, varnost, zanesljivost, povezanost primarne in sekundarne/terciarne ravni zdravstvenega varstva, poenotenje sistema. Zato je smiselno, hkrati to veleva tudi zakonodaja, da si vsi izvajalci uredijo dostopanje do CRPP. Delež vključenosti v uporabo CRPP-ja je najmanjši pri zasebnikih; da bi to stanje izboljšali, pogledimo postopke in načine, kako se vzpostavi delovanje CRPP-ja pri zasebnih izvajalcih:

1. Prvi korak je dostopanje do rešitev eZdravja preko omrežja zNET. Uporabo tega omrežja lahko vzpostavimo na pet načinov:
 - VPN (Virtual Private Network) oz. povezava preko navideznega zasebnega omrežja, ki omogoča vzpostavitev varne zasebne povezave v omrežje zNET z uporabo programske opreme Cisco AnyConnect. Storitve je brezplačna.
 - Dostop preko najema storitve in opreme pri ponudniku telekomunikacijskih storitev. Izvajalec mesečno plačuje telekomunikacijsko storitev na podlagi pogodbe, sklenjene s ponudnikom storitve.
 - Priklop z lastno namensko opremo, ki ustreza tehničnim zahtevam dostopa do omrežja zNET. Tip opreme je predpi-

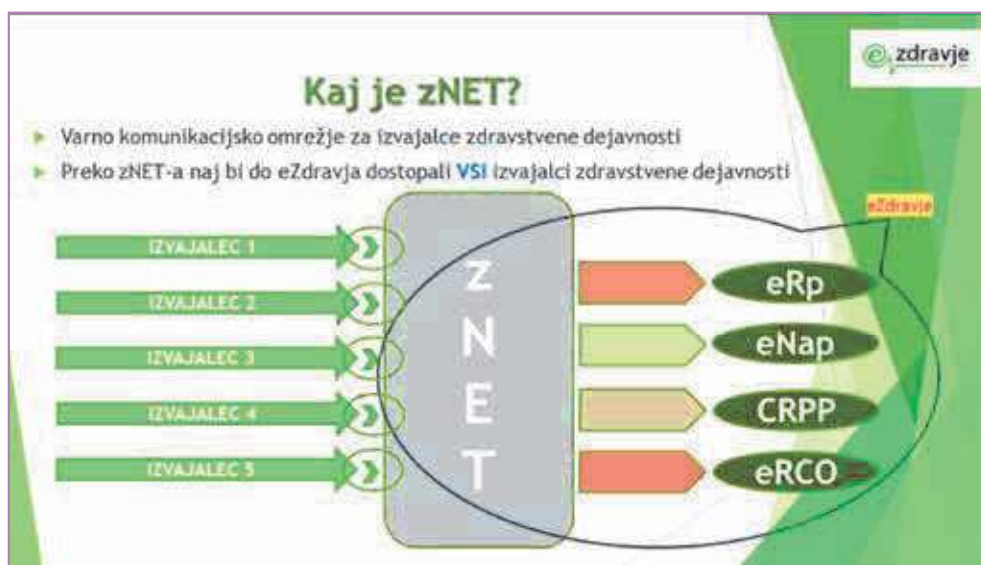
san s strani NIJZ. Lastnik opreme je izvajalec zdravstvene dejavnosti, ki nosi stroške nakupa in vzdrževanja opreme ter enkratni strošek priklopa.

- Gostovanje na opremi javnega zavoda, v kolikor javni zavod to omogoči. Nekateri javni zavodi ponujajo zasebnikom, ki najemajo prostore na njihovi lokaciji, tudi najem telekomunikacijske infrastrukture za dostop do omrežja zNET. Tehnične in poslovne pogoje takšnega najema določa javni zavod – gostitelj.
- Posredni dostop preko ponudnika informacijske rešitve, ki se povezuje z eZdravjem.

zdravnikom, ki zdravijo paciente na sekundarni in terciarni ravni. Ostali zdravniki lahko dostop do izvidov pridobijo na podlagi elektronsko zabeležene pacientove privolitve ali zahtevka za izredni dostop. V pripravi je tudi rešitev za beleženje podatka o potrjeni okužbi s covid-19 v Povzete podatkov o pacientu (PPoP), s čimer bo ta pomembna informacija na voljo vsem zdravstvenim delavcem.

Informacije in pomoč izvajalcem

O Centralnem registru podatkov o pacientih se lahko podrobneje informirate preko spletne strani eZdravja (<https://podpora.ezdrav.si/>) oz. se

2. Po ureditvi dostopanja preko omrežja zNET sledi prilagoditev lokalnega programa za povezovanje s CRPP, kar se uredi v dogovoru s ponudnikom informacijskega sistema.

obrnete za konkretno pomoč na podpora@ezdrav.si ali na telefonsko številko 080 7299.

Zdravko Marič, dr. med., NIJZ,
Zdravko.Maric@nijz.si

CRPP in covid-19

V CRPP oddaja izvide tudi večina mikrobioloških laboratorijev, ki izvajajo teste na covid-19. Mikrobiološki izvidi, vključno z rezultati covid-19 testov, so na ta način dostopni izbranim osebnim zdravnikom in